

4t EP

Llinatges: _____

Nom: _____

Curs: 4t EP   Grup: _____

Centre: _____

AVALUACIONS DE DIAGNÒSTIC 2008-2009

MODEL 2

COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA

LLENGUA CATALANA

CAT

**Govern
de les Illes Balears**

Institut d'Avaluació
i Qualitat del Sistema Educatiu

INSTRUCCIONS

En aquesta prova primer escoltaràs un text oral i després hauràs de contestar unes preguntes. A continuació llegiràs tres textos i hauràs de respondre unes preguntes. Pot ser que alguns apartats et resultin fàcils i altres més difícils. Recorda que has de llegir cada pregunta atentament.

Trobaràs diferents tipus de preguntes. Algunes tenen quatre respostes possibles. Has d'escollir la correcta i encerclar la lletra que hi ha al costat. L'exemple 1 mostra aquest tipus de pregunta.

Exemple 1

Quants mesos té un any?

- A. 2 mesos.
- B. 17 mesos.
- C. 12 mesos.
- D. 11 mesos.

Si decideixes canviar la resposta a una pregunta, marca amb una **X** la teva primera tria i encercla després la resposta correcta, tal com es veu a l'exemple 2, en el qual primer es va triar la resposta A i després la C.

Exemple 2

Quants mesos té un any?

- A. 2 mesos.
- B. 17 mesos.
- C. 12 mesos.
- D. 11 mesos.

En altres preguntes, has de completar la resposta en l'espai assenyalat amb punts que hi ha al teu quadern. L'exemple 3 mostra aquest tipus de pregunta.

Exemple 3

Escriu el començament d'una carta.

.....

.....

RECORDA:

Tens una hora per fer aquesta prova.

Per tant, treballa sense perdre el temps.

COMPREENSIÓ ORAL

El primer exercici consisteix a escoltar. Posa molta atenció perquè puguis respondre les preguntes que estan relacionades amb el que sentiràs.

NO PASSIS LA PÀGINA FINS QUE NO SE T'INDIQUI!

Escolta atentament!

1. On havia decidit anar la mare amb els seus fills?

- A. A la platja.
- B. A la neu.
- C. A la muntanya.
- D. A ca la padrina.

2. Què vol dir que una persona és molt previsor?

- A. Que és molt descuidada.
- B. Que sap en tot moment què passarà.
- C. Que es prepara per a tot allò que li pugui passar.
- D. Que es posa molt nerviosa pel que passarà.

3. La mare pensa que poden passar una nit fora perquè...

- A. es poden perdre.
- B. van d'acampada.
- C. van molt enfora.
- D. surten molt tard de casa.

4. Per què va llenegar la mare?

- A. Perquè anava molt carregada.
- B. Perquè el terra estava banyat.
- C. Perquè la va sorprendre una vaca.
- D. Perquè va trepitjar un excrement de vaca.

5. Els nins varen caure amb la mare perquè...

....
----

6. Ordena cronològicament els fets següents:

- a) Cauen tots muntanya avall.
- b) Trepitja una caguerada de vaca.
- c) La mare decideix anar d'excursió.
- d) Agafa la tenda de campanya i els sacs de dormir.

- A. a, b, c, d
- B. c, d, b, a
- C. d, b, a, c
- D. b, a, c, d

COMPRENSIÓ LECTORA

A continuació trobaràs tres textos. Llegeix-los atentament i respon les preguntes que hi ha a continuació tan bé com puguis.

LA INVISIBILITAT

ANIMALS INVISIBLES

Hi ha molts animals que, per passar despercebuts als ulls dels seus enemics, es fan invisibles imitant la forma o textura dels llocs on són. El camaleó és un rèptil que, quan detecta un canvi de temperatura o un perill, canvia el color de la seva pell i l'adapta al del lloc on es troba. Els pops i les sípies, igual com fa el camaleó, poden alterar el color de la pell. Però ells també alteren la textura corporal: la fan més gruixuda o més prima, segons la superfície on es troben. Aquests animals estan considerats els reis del camuflatge.

LA TINTA INVISIBLE

La tinta invisible és un preparat per escriure que apareix sovint en pel·lícules de misteri i d'agents secrets, on el protagonista envia missatges que només pot llegir ell i la persona a qui els envia. De fet, els romans utilitzaven aquest sistema: el poeta Ovidi ja recomanava als enamorats que utilitzessin llet fresca per escriure's missatges secrets. Qui el rebia i el volia llegir, només l'havia de cobrir amb pólvores fines de carbó.

GUERRERS INVISIBLES

A la mitologia grega, Hades, el déu dels morts, rebia el sobrenom de l'Invisible. Les seves armes eren una llança de dues puntes, que utilitzava per destruir tot allò que no li agradava i per guiar els morts cap al món de les tenebres, i un casc que feia invisible aquell qui se'l posés. Aquest casc li havien regalat els ciclops que, segons la mitologia grega, eren gegants fills del cel i de la Terra que només tenien un gran ull situat al mig del front. Un dels més famosos és Polifem, el gegant de l'Odissea que va raptar l'Ulisses i els seus homes.

L'home invisible. La Gran Biblioteca de Les Tres Bessones. Cromosoma, edicions 62. (adap.)

7. Per a què s'utilitza la tinta invisible?

- A. Per facilitar la lectura.
- B. Perquè queda molt visible.
- C. Perquè és la preferida del poeta Ovidi.
- D. Perquè únicament la pugui llegir el destinatari.

8. Segons el text, per què es camuflen molts animals?

- A. Per caçar.
- B. Per reproduir-se.
- C. Per nedar més ràpid.
- D. Per sobreviure en el seu medi.

9. Al text es parla de la mitologia grega. Què vol dir la paraula "mitologia"?

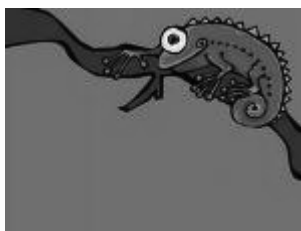
- A. Mites i llegendes.
- B. Històries de cada dia.
- C. Contes populars.
- D. Històries del futur.

10. Explica amb les teves paraules què vol dir al text l'oració següent: "Aquests animals estan considerats els reis del camuflatge".

.....

.....

.....

11. Segons el que has llegit al text, Hades era...

- A. simpàtic.
- B. violent.
- C. invisible.
- D. tenebrós.

12. Quina d'aquestes afirmacions NO correspon a Polifem?

- A. Era un gegant.
- B. Era un ciclop.
- C. Va raptar Ulisses.
- D. Era el déu dels morts.

13. Quina professió tenia Ovidi?

- A. Era un déu.
- B. Era un guerrer.
- C. Era un escriptor.
- D. Era un agent secret.

14. Fixa't en les oracions següents. N'hi ha tres que estan mal construïdes i són incorrectes. Només una és correcta. Diques quina és.

- A. Als romans els agradava utilitzar la tinta invisible.
- B. Hades, el rei dels morts, tenien el pseudònim de l'Invisible.
- C. Els ciclops li va regalar el casc a Hades.
- D. Polifem sols tenia un gran ull perquè eren ciclops.

DORAEMON, EL MOIX CÒSMIC

	<p>Doraemon</p> <p>En Doraemon és un robot en forma de moix que ve del segle vint-i-dos. Un familiar d'en Nobita el va enviar al nostre temps perquè no suportava veure patir el seu rebesavi. Aquest moix còsmic té una butxaca a la panxa d'on treu tota classe de coses màgiques per ajudar el seu amic inseparable, en Nobita. Sempre té solucions per a tot, però és molt patidor.</p>
	<p>Nobita</p> <p>En Nobita, el veritable protagonista de la sèrie, és un nin despistat i irresponsable. No és ni bon estudiant ni bon esportista. Sempre arriba tard a l'escola i fa enfadar els mestres i la seva mare. Això sí, és un nin bon al·lot i encantador. El seu caràcter fa que sempre es fiqui en embolics, i que s'hagi de refiar d'en Doraemon perquè el tregui de tot tipus de situacions complicades. Li agrada molt na Shizuka, però quan és amb ella sempre fica la pota.</p>
	<p>Shizuka</p> <p>Na Shizuka és molt bona estudiant i sempre treu bones notes. És una nina amb un cor molt gran. Tots els nins de la classe estan enamorats d'ella, però ella no en fa gaire cas.</p>
	<p>Suneo</p> <p>En Suneo és de família rica i li encanta fer-ho saber a tothom. És un nin consentit, repel·lent i molt mentider, però de vegades ha demostrat que, en el fons, no és tan mala persona. Té enveja d'en Nobita perquè li agradaria que en Doraemon visqués a ca seva; per això li agrada tant fer-li la punyeta, amb l'ajuda d'en Gegant, evidentment, el seu amic inseparable.</p>

Televisió de Catalunya, web del club súper 3 (adap.)

15. Segons el text, qui és el protagonista principal d'aquesta sèrie?

- A. En Suneo.
- B. En Nobita.
- C. Na Shizuka.
- D. En Doraemon.

16. Aquest text...

- A. fa un resum del darrer capítol de la sèrie.
- B. conta la vida del protagonista de la sèrie.
- C. explica quatre aventures d'en Doraemon.
- D. explica com són els quatre personatges de la sèrie.

17. Na Shizuka “és una nina amb un cor molt gran”. Això vol dir que...

- A. és una nina robot.
- B. el seu cor pesa molt.
- C. és molt bona persona.
- D. és molt sentimental i plora per no res.

18. Què vol dir que en Doraemon “és un moix del segle vint-i-dos”?

- A. Que ve del passat.
- B. Que ve del futur.
- C. Que és un moix antic.
- D. Que és un moix molt vell.

19. Per quin motiu en Doraemon viu amb en Nobita?

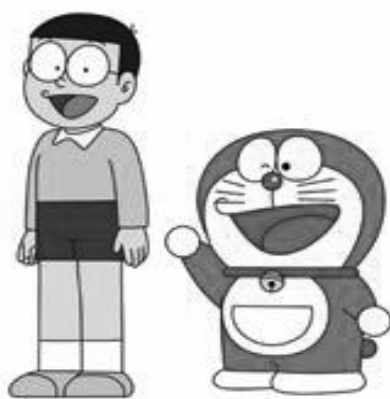
- A. *Un parent l'hi va enviar per ajudar-lo.*
- B. *Els seus pares l'hi regalaren per treure bones notes.*
- C. *Els seus pares l'hi regalaren per tenir bon comportament.*
- D. *Perquè prefereix viure amb en Nobita que amb en Suneo.*

20. En Suneo enveja tant en Nobita...

- A. *per les seves bones notes.*
- B. *perquè en Nobita és molt ric.*
- C. *perquè na Shizuka és la seva al·lota.*
- D. *perquè voldria que en Doraemon visqués amb ell.*

21. Completa amb el nom del personatge corresponent:

- A. .... *és el millor amic d'en Suneo.*
- B. .... *treu molt bones notes.*
- C. A ..... *li encanta fer la punyeta.*
- D. .... *sempre es fica en embolics.*

La llegenda de sant Jordi

Sant Jordi era un soldat romà nascut a l'actual Turquia i és el protagonista d'una gran gesta cavalleresca ocorreguda a la població de Montblanc (Tarragona).

Diuen que assolava els voltants de Montblanc un monstre ferotge i terrible, que posseïa les facultats de caminar, volar i nedar, i que tenia l'alè tan pudent que enverinava l'aire i produïa la mort de tots els qui el respiraven.

En aquell regne dominava el terror més profund. Els habitants varen pensar a donar-li cada dia una persona que li serviria de presa, i així no faria aquells desastres. La idea els va sortir d'allò més bé, però el que era realment complicat era trobar una persona que es deixàs menjar per aquell monstre.

Varen decidir fer un sorteig entre tots els habitants de la vila. Un dia, la sort va voler que la filla del rei fos la destinada. La princesa era jove, guapa i fina. El rei va estar d'acord que fos sacrificada.

La donzella va sortir de la ciutat i ella soleta s'encaminà cap al llac on residia la fera, mentre tots els súbdits, desconsolats i afligits, miraven des de la murada com se n'anava al sacrifici. En aquell moment aparegué un jove cavaller, que cavalcava en un cavall blanc, i amb l'armadura daurada i lluent. La donzella, tota preocupada, li digué que fugís ràpidament ja que per allà rondava un monstre que se'l podia menjar. El cavaller li digué que no temés, que no li passaria res; que havia vingut expressament per combatre la fera i així alliberar-la a ella i a tot el poble. La fera va sortir i el cavaller, amb la seva llança, la va malferir.

I així va ser com va acabar el malson. El rei va voler casar la seva filla amb sant Jordi. Aquest li va contestar que no la mereixia i que la seva visita a aquella localitat era perquè havia tengut una revelació divina sobre la necessitat urgent de salvar aquella vila del monstre.

wikipedia.org/wiki/Sant_Jordi (adap.)

22. Segons el text, sant Jordi era un...

- A. veí de Montblanc.
- B. soldat romà.
- C. sant a cavall.
- D. príncep.

23. Molts habitants de Montblanc morien a causa de...

- A. l'alè pudent i verinós del monstre.
- B. la fam i la pobresa.
- C. les mossegades del monstre.
- D. les cremades del foc del monstre.

24. Quina de les següents coses no podia fer el monstre de Montblanc?

- A. Nedar.
- B. Parlar.
- C. Caminar.
- D. Volar.

25. Quin és el personatge principal de la història?

- A. El rei.
- B. La princesa.
- C. Sant Jordi.
- D. Els habitants de Montblanc.

26. Per què la princesa ha de ser sacrificada?

- A. Perquè és la filla del rei.
- B. Perquè li fa pudor l'alè.
- C. Perquè és molt fina i guapa.
- D. Perquè li ha tocat en el sorteig.

27. Quina frase resumeix millor el text?

- A. La princesa era guapa, jove i fina.
- B. Sant Jordi no es vol casar amb la princesa.
- C. Sant Jordi salva Montblanc d'un ferotge monstre.
- D. El rei va cridar sant Jordi per acabar amb el monstre.

28. Segons el text, sant Jordi va ser...

- A. antipàtic.
- B. molt valent.
- C. enemic del rei.
- D. un enamorat de la princesa.

29. A la princesa no se la va menjar el monstre. Explica per què es va salvar.

.....
.....
.....
.....

EXPRESSIÓ ESCRITA

30. Continua el text que tens a continuació. Procura que tengui sentit i que estigui relacionat amb el començament.

Diumenge passat vaig anar d'excursió amb els meus pares, els oncles i els cosins. En arribar a una petita esplanada, vàrem acampar. Els meu cosins i jo vàrem decidir anar a investigar i ens vàrem endinsar pel bosc proper. Aleshores.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

	30A
	30B
	30C
	30D
	30E

***Institut
Avaluació
Qualitat
Sistema
Educatiu***